

La present publicació conté la major part de les ponències del seminari «Figures del fi de segle» realitzat a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona durant el curs 1985-86 i organitzat pel Departament d'Estètica i Teoria de l'Arquitectura.

Aquell seminari era la continuació d'altres anteriors dedicats a examinar també des d'una perspectiva estètica i pluridisciplinària alguns moments crucials de la història de la modernitat, tals com la dualitat classicisme-romanticisme al començament del segle dinou o la cruïlla cultural europea produïda a l'entorn del 1848.

Intentar prendre simultàniament els dos extrems del moment finisecular —el de la crisi i el nihilisme i el de les esperances en l'aurora d'un nou segle— era el repte d'un debat en que es volia sobrepassar els punts de vista establerts habitualment des d'una o altra perspectiva. Des de l'arquitectura i la pintura, des de la poesia o el pensament filosòfic les aproximacions creuades que varen fer els diferents membres del seminari permeteren desentrallar el complex teixit de relacions que en els diferents camps de l'art i del pensament es donaren en aquest anys aparentment de la dissolució de la cultura burgesa —victoriana o postnapoleònica— veient també com en la dissolució i la crisi es feia camí la composició d'un sistema d'expectatives més lliure, infundat i visceralment optimista del qual l'impacte nietzscheà no n'era en absolut aliè.

D'altra banda la referència oferta per la realitat de les grans ciutats —París, Viena, Chicago o Barcelona— dona a aquest moment històric del nostre passat immediat una col·loració peculiar que en si mateixa explica condicions que la metròpoli moderna ha marcat per al pensament, l'experiència estètica i la creació artística.

A l'oferir als lectors el material aportat pels ponents provenents no sols de la nostra mateixa Escola d'Arquitectura sinó també de d'altres Facultats de diverses universitats espanyoles i estrangeres creiem que donem no sols un document significatiu de l'abast de treball emprès sinó també aportacions concretes en la línia de les especialitzacions que cada un dels ponents representa.

El nostre Departament d'Estètica i Teoria de l'Arquitectura vol agrair als Serveis de Cultura de la Diputació de Barcelona la seva positiva contribució per fer possible la realització d'aquest seminari.

Barcelona, Abril 1987
Ignasi de Solà-Morales
Cap del Departament d'Estètica
i Teoria de l'Arquitectura.